

NACISTI NAD ANGLIJO; RUSI SPET OGROŽAJO SMOLJENSK

Angleži so 24 ur bombardirali Nemčijo in nemške baze v Franciji.

NEMSKA ZRAČNA SILA NAPADLA MURMANSK

LONDON, petek, 27. marca. — Nemška zračna sila je napadla zgodaj danes zjutraj neki kraj na severovzhodni obali Anglije. Nemški napad je bil v povračilo silnih angleških napadov, ko so angleški bombniki zadnjih 24 ur neprestano bombardirali Nemčijo in nemške baze v Franciji. Samo Porurje je napadilo 300 najnovejših in najtežjih angleških bombnikov, ki so napadali v masah ter povzročili ogromno škodo.

Ogrožanje Smoljenska

Moskva, 27. marca. — Sovjetska armada je s pomočjo ponovno napadajočih četnikov pričela zopet resno ogrožati dohode k Smoljensku. Poročila naznanjajo, da so sovjetske čete zavzele šestnajst nadaljnjih krajev v okolju Smoljenska ter zapodile Nemce iz desetih nadaljnjih krajev.

Napad na Murmanski

Nemci so s 66 letali napadli Murmanski, rusko severno pristanišče, v katero prihaja Rusija s pomočjo iz Anglije in Amerike. Rusi, ki so preko zime znatno izboljšali svojo obrambo Murmanska, so sestrelili enajst nemških letal.

Moskva, 27. marca. — Sovjetske armade so izvojevale več zmag na leningrajski fronti ter napredovale na vsej fronti za osem milj.

Bolgarija se bo najbrž že zopet opekla

Kakor kažejo znamenja, bo Bolgarija, kakor v prvi vojni, zopet stavila na napačne karte.

BERN, Švica, 26. marca. — Nemčija si prizadeva pomiriti in pripraviti svoje balkanske satelite Rusiji in zmanevirati Turčijo v pozicijo, s katere Turčija ne bi ovirala Nemcev pri njihovem pomladnem poizkusu, da se polastijo kavkaških oljnih polj.

Bolgarski kralj Boris se na Havasovo depeša iz Sofije napoveduje, da sta podala ostavko bolgarskega kralja in njegovega zavrača ostavke. Daily Mail v Londonu poroča, da se je bolgarski kralj Boris udeležil Hitlerjevemu zahtevam ter izjavil, da bo vsak čas prelomil diplomatske odnose z Rusijo.

Frontenc, Kansas. — Dne 13. marca je v bolnišnici v Girardu, umrl Frank Smolenski, star 70 let in doma ob št. 1024 na Dolenjskem. Tu je umrl ob 56 let, v Chicagu zapuščena žena in sinoh ter par vnukov.

RESNO SVARILO "ŠALJIVCEM"

Te dni nam je nekdo v zvezi z Mr. in Mrs. Martin Kozar, ki vodita gostilno na E. 185. cesti, telefonično sporočil neslano šalo, katero pa sta omenjena prav gntlemansko vzela, za kar se jima uredništvo lepo zahvaljuje.

Neotesanim "šaljivcem," ki pošiljajo uredništvu take "šale," pa naznanjamo sledeče: Mi za take dovtipne nimamo smisla in bomo poslej vse take slučaje sodnijsko zasledovali! Vsaka stvar naj gre do svojih mej! Podoben slučaj se je primeril pred tremi tedni "Ameriški Domovini". — Izgleda, da se hoče razpasti epidemija, katero pa bomo za časa ustavili. — Uredništvo.

Tovorni parnik prerezal podmornico na dvoje

Kolizija med parnikom in podmornico se je primerila v noči 18. februarja na Karibskem morju.

NEW ORLEANS, 26. marca. — Mornariški poročnik Henry Johnson je povedal danes zgodbo, kako je neki ameriški tovorni parnik v noči 18. februarja v Karibskem morju zadel in prerezal na pol neko nemško podmornico.

Poročnik je dejal, da je bila noč temna in da je parnik vozil s precejšnjo naglico, ko je stražnik na parniku nenadoma zaklical, da leži pred parnikom nek temen predmet. Dvajset sekund pozneje se je primerila kolizija. Nekaj sekund nato je nastala strašna eksplozija, kakor da je eksplodiral torped. "Slišal sem človeške glasove v vodi, toda ob času, ko smo se obrnili ter vrnili nazaj, je vse izginilo in vse utihnilo," je izjavil kapitan parnika. Johnson je izjavil, da se je parnik zadržal na licu mesta še dvajset ur, da bi pobral morebitne brodolomce, ki jih pa ni bilo.

Kultura

Dramsko dr. "Ivan Cankar"
Nocoj, ob 8. uri še vrši vaja za igro "Kammolom". Na vajo naj pridejo sledeči igralci in igralke: Frank Kokal, Frances Tavčar, Jean Turkovich, John Evtz, John Krelb, August Komar, Anton Eppich in John Čeh.

Ruska filma

V Penn Square gledišču na Euclid Ave. in E. 55 St. se še vedno kaže dva ruska filma in sicer "General Suvorov" in "Obrana Moskve", ki ste oba izzvala obilo zanimanja. Da se ustreže številnim posetnikom, se bo vsako soboto pričelo kazati slike ob 1:30 uri popoldne, zadnja slika pa ob 11. uri zvečer.

Nemčija ve, da je njena usoda zapečaten

Važne ugotovitve pomožnega državnega tajnika Adolfa A. Berle-a v New Yorku. — Nacijska vlada in nemško ljudstvo vesta, da bo kmalu konec.

NEW YORK, 26. marca. — Adolf A. Berle, pomožni državni tajnik, je imel snoči na večerji Dneva grške neodvisnosti govor, v katerem je dejal, da so Nemci v tej zimi izgubili v Rusiji vojno ter si zapečatili svojo usodo, kar bo dokazalo in potrdilo še letošnje poletje.

Mr. Berle je dalje izjavil, da je hraber grški odpor dovedel do vojaškega razsula Italije ter z jugoslovanskim odporom vred povzročil usodepolno zavlačitev nemškega napada na Rusijo, radi česar je bilo nemškim armadam nemogoče obračunati z Rusijo preteklo jesen.

"Danes imamo absolutno zanesljiva poročila iz notranosti Nemčije, ki izjavljajo, da Nemci sami dobro vedo, da je mogoče samo en konec. Nemško ljudstvo ve, da ni nemška vlada naredila letos nobenih provizij za leta 1943. Nemško ljudstvo danes ve, da stroji, ki so potrebni za produkcijo vojnega orožja, nič več ne popravljajo.

"Nemško ljudstvo zdaj ve, da so bili strokovnjaško izvežbani delavci in inženirji, ki bi morali delati na produkciji za jutrišnji dan, pozvani in so še pozivani v klavnice na rusko fronto. Nemško ljudstvo zdaj ve, da bataljoni, ki odhajajo iz Nemčije, ne prihajajo več nazaj, razen morda še kot človeške razvaline. Nemško ljudstvo ve, da se vojaštvu, ki je odšlo na rusko fronto, ne dovoljuje povratek v Nemčijo, ker se nacijska vlada boji, da bi v tem slučaju ljudstvo izvedelo za ves strašen obseg nemške nesreče."

Novorojenček

Pri družini Mr. in Mrs. Jack Gruđen Jr. so dobili sinčka, prvorojenčka. Dekliško ime matere je bilo Victoria Sila, ter je hči poznane družine Mr. in Mrs. Andrej Sila v Collinwoodu, ki sta baš ob 25. letnici zakonskega življenja postala stari oče in stara mati. Mati in sinček se nahajata v dobrem stanju na njih domu na 16306 Huntmere Ave. Cestitamo!

Emanuel Quezon, predsednik Filipinov, prispel s štabom in rodbino v Avstralijo

Japonski letalci napadajo Corregidor. — Ameriški letalci sestrelili nad Novo Gvinejo 14 japonskih letal.

SAN FRANCISCO, 26. marca. — Radio iz Melbourne, Avstralija, naznanja, da je prispel na Filipinov predsednik Manuel Quezon s svojim štabom in svojo rodbino.

Corregidor, P. I., 24. marca. — Japonski letalci so zdaj prenehali metati letake, s katerimi pozivajo brambove Filipinov na predajo, ker so izprevideli, da z letaki ničesar ne opravijo, zato so pričeli zopet bombardirati filipinsko otočje.

Napad na Corregidor

Danes zjutraj se je pojavilo iz oblakov devet težkih japonskih bombnikov, ki so pričeli metati bombe na Corregidor, nekaj minut zatem pa je prigrmelo na

VLADA V VICHYJU DAJE ZAGOTOVILA ZED. DRŽAVAM

Vlada v Vichyju obeta, da ne bo več zalagala osišča v Libiji in da ne bo izročila Nemčiji svojih bojnih ladij.

V WASHINGTONU SO SKEPTIČNI GLEDE TEH OBLJUB

WASHINGTON, 26. marca. — Vlada v Vichyju je dala Zedinjenim državam kategorično zagotovilo glede štirih važnih točk, med katerimi je vsebovana tudi obljuba francoske vlade, da Francija ne bo izročila Nemčiji svoje vojne mornarice.

Zagotovila Vichyja

Vlada v Vichyju je dala ameriški vladi sledeča zagotovila:

1. V francoska pristanišča v zapadni hemisferi ne bodo smele pripluti podmornice in druge ladje osišča.
2. Vlada v Vichyju ne bo več dobavljala Italijanom v Libiji trukov in živil.

Sovjetski poslanik Majski poziva zaveznike na skupen udar po Hitlerju

Zavezniki naj nikar ne čakajo, da bo prišit zadnji gumb na uniformi zadnjega vojaka, preden udarijo, kajti v tem slučaju jih utegne Hitler prehiteti.

Vrnite vstopnice

Članice Progressivnih Slovencek krožka št. 1, katere še niso vrnile vstopnice od zadnje prireditve, so prošene, da isto storijo prej ko mogoče, da bo tajničar mogoče urediti račune. Vstopnice lahko pustite pri tajniku Slovenskega delavskega doma po 6. uri zvečer, ali pa jih prinesite na dom tajnice Mrs. Eve Coff, 17802 Delavan Rd.

Slovenka na radiu

Danes zvečer ob 8:30 bo govorila po radiu preko WGAR postaje Miss Marie Penko, klerkinja v Tool Room departmentu Thompson Aircraft Products Co. Predmet govora Miss Penko, ki je bila rojena v Košani pri St. Petru na Krasu, bo: "What America Means to Me." (Kaj pomeni Amerika zame).

Forest City, Pa. — Dne 5. marca je tukaj umrl John Merlak, v starosti 52 let. Podlegel je pljučnici. Doma je bil iz Hotterske, pri Logatecu na Notranjskem. Zapuščena žena in hčer.

Vichy ne bo dal mornarice

3. Francija bo vzdržala svojo nevtralnost ter ohranila svojo mornarico. Poleg tega je dala vlada v Vichyju zadovoljivo pojasnilo glede premestitve svoje bojne ladje Danquerque iz Afrike v neko francosko kontinentalno pristanišče.

Skepsa v Washingtonu

Prvo vprašanje, ki se je pojavilo v Washingtonu, ko se je naznanilo gornje izjave francoske vlade, je bilo: "Če bo le res tako?"

LONDON, 25. marca. —

Te kom male ceremonije, ki se je vršila danes v palači sovjetskega poslanika Ivana Majskega v Londonu, je slednji izbral priklono ter imel pred navzočimi govoro, ki je bil v več kot enem oziru značilen. Navzoče je namreč brez ovinkov posvaril, češ da dočim se zavezniki narodni pripravljajo, da izvojujejo zmago leta 1943, pa utegne Hitler izvojevati to zmago že leta 1942. Poslanik Majski je dejal, da bi se to zmago lahko izvojevalo na ruski fronti sedaj, če bi vrgli zavezniki ob strani Rusije v boj vse, kar imajo, mesto da čakajo, "da bo prišit zadnji gumb na uniformi zadnjega vojaka."

Odlikovanje angleških letalcev

Prej imenovana ceremonija, ki se je vršila na ruskem poslanstvu, je obstojala v odlikovanju štirih častnikov angleške zračne sile, ki so se borili z Rusi na ruski fronti, z Ljeningovim redom.

Obrnjen napram štirim odlikovanim letalcem, kakor da njegov nagovor velja njim, dočim je veljal v resnici vladam in ljudstvu Velike Britanije in Zedinjenih držav, je Majski rek:

Značilne besede poslanika Majskega

"Ako bo v dnevih, ki so polni največjih historičnih značilnosti, tovarništvo orožja med vsemi zavezniki, zlasti pa med U. S. S. R. in Veliko Britanijo, tako perfektno, kakor je bilo med vami in sovjetskimi letalci na naši fronti, tedaj smemo vsi gledati z zaupanjem v bodočnost. Jaz sem trdno prepričan, da bo takšno naše vojaško sodelovanje v letu 1942. Prav tako sem prepričan, da bo stalo to sodelovanje na pravih temeljih."

Chicago, Nedavno je bil

rojak Jos. Suštaršič, bivši Calumetčan, težko pobit pri avtomobilski nesreči, katera se mu pripetila na oglu Cermak Rd. nad Novo Gvinejo 14 japonskih letal.

Usodepolna obletnica Jugoslavije



Danes poteka baš eno leto, odkar je Hitler zadel na prvo barikado v jugovzhodni Evropi. Danes pred letom dni so se dvignili razjarjeni Jugoslavlani ter vrgli svojo izdajalsko vlado, ki se je dva dni poprej uklonila na Dunaju nemškim zahtevam ter dovolila Nemcem prehod svojega ozemlja. Jugoslovansko ljudstvo je odgovorilo na oficielni "da," z gromovitim "Ne!" kar je odprlo deželo bombardiranju in smrti. O tem brezobzirnem, toda herojskem odloku jugoslovanskega ljudstva, ki se je odločilo, da rajši častno umre, kakor v sramoti živi, se lahko reče, da je prav tako okrenil potek zgodovine kakor srbski odpor proti invaziji Turkov leta 1389. Takrat so se postavili Srbi nasproti barbarom vzhoda, danes pa se upirajo barbarom zapada; v nobenem slučaju ni bil njihov odpor zaman, zakaj če ne bi bilo njihovega kljubovalnega in hrabrega odpora lanske pomladi, bi se vse drugače čitala zgodba letošnje pomladi.

Rusi sami priznavajo, da če ne bi bilo tega nepričakovane jugoslovanskega odpora, bi se bila Hitlerjeva ruska kampanja mnogo bolj zgodaj pričela. Možno je, da bi Hitler v tem slučaju zavzel še pred zimo Moskvo, kar so Rusi sami priznali jugoslovanskemu poslaniku Gavriloviču. Če ne bi bilo junaškega jugoslovanskega odpora, bi se bil morda Hitler lahko izognil poraznih izgub svojega moštva, radi katerih je danes odvisen od svojih mrzečih ga satelitov. Če ne bi bilo tega herojskega odpora, bi bil morda Hitler zlomil turško opozicijo ter prehitel zaveznike v Siriji, Iranu in Iraku. Izkratka: v dobi, ko je izgubljal dragoceni čas s pokoravanjem Jugoslavije in Grčije, bi bil lahko vlomil vrata Srednjega vzhoda ter dosegel že lanske leto, ono, kar je prisiljen šele letos tvegati.

Lansko leto meseca marca so se vrgli Jugoslavlani preko njegovega pota, s čemer so izpremenili red njegovega pohoda, — in glej, letošnjega marca še vedno niso podvrženi. Vse od takrat vodijo Jugoslavlani srdito in učinkovito borbo v svojih vaseh, zelenih gozdovih in gorah. Jugoslovanska armada je ostala organizirano telo pod poveljstvom junaka, generala Draže Mihajloviča. Ta armada tvori najznačilnejši in najvidnejši simbol Hitlerjeve izjalovitve. Zgled Jugoslavije, ki se upira s svojo organizirano armado že leto dni od tedaj, ko je bila preganana po Hitlerjevi vojni mašini, je živ zasmeh nacijskih zmag in njihovih nad po miru.

Hitler je poteptal in zavojeval večino Evrope. On je razorožil njene garnizije, podvrget si njena ljudstva, razgal njene vlade, izropal njene banke in požrl njena živila. Toda kljub temu ni zavojeval niti ene dežele. On ne more danes pustiti nezavarovanih niti enih vrat, ki jih je vlomil. Z vsemi svojimi ogromnimi prizadevanji ni doslej pridobil ničesar, razen nove smrtno sovražnike. Treba mu je samo pogledati na Jugoslavijo, ki jo je "zavojeval" pred letom dni, pa bo ugotovil, da ni zadeval zavojevanj nikoli končana. — Hitlerjeve vojne se nikoli ne končajo.

Chicago, Ill., 24. marca. — Seja odbora SNPJ farme

Frank E. Konkowski, bivši mestni odbornik, ki je bil na sodišču spoznan za krivega, da je prodajal policijske službe in si z denarjem basal žepa, je bil odveden v zapor. Sodišče ga je obsodilo na pet let ječe.

K vojakom

Dne 13. marca je odšel k vojakom John Grahor, brat Mrs. Paulé Softich, iz E. Toledo. O. Nahaja se v Camp Crowder, Missouri. Želimo mu srečen povratek!

V bolnišnici

Mrs. Mary Ogrin, iz Medina, Ohio, je bila pripeljana v St. Alexis bolnišnico, na Broadway, Cleveland. Želimo ji skorajšnje okrevanje!

PROCES PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Pridem k teroristični delavnosti desničarsko - trockistične bloka in posebej o moji. Nočem in ne morem zanikati nobenega terorističnega čina, katerih sem obdožen. Hočem samo poudariti, da nisem izvršil nobenega teh činov brez direktive desničarsko - trockističnega bloka.

Prvi, umor Kirova. Kako se je zgodila stvar? Poleti 1934 mi je Enukidze sporočil, da je center desničarsko - trockističnega bloka že sklenil organizirati umor Kirova. Pri tem sklepu je neposredno sodeloval Rikov. Iz tega Enukidzejevega sporočila sem izvedel, da trockistično-zinovjevske skupine konkretno pripravljajo ta umor. Enukidze je zahteval, naj ne delam tej stvari nobenih zaprek, teroristični čin pa, je rekel, bo izvršila trockistično-zinovjevska skupina. Zategadelj sem bil primoran naročiti Zaporozcu, ki je bil podzabežnik Uprave LKNZ, naj ne ovira izvršitve terorističnega čina mi je Zaporozec sporočil, da so organi LKNZ ustavili Nikolajeva, pri katerem so našli revolver in opisi poti, po kateri je bil namenjen Kirov. Nikolajeva so izpustili. Kmalu nato je prav Nikolajev Kirova umoril.

Na ta način kategorično izjavljam, da je bil umor Kirova pripravljen po sklepu centra desničarsko - trockističnega bloka. V sklepu istega centra so bili imenovani Kujbišev, Menžinski in Gorki.

Kako se je tukaj stvar godila pred umorom Kirova je povedal sin Gorgega — Maksim. Govoril sem že sodišču, da pri Maksimovem obolenju in še enkrat prosim sodišče, naj se moji pripovedovanje o tej zadevi ne prenese na tajno obravnavo. Predsednik sodišča Ulrich (dr. pravnik): Ali ne ugovarjate, da bi se zadeva obravnavala na tajno obravnavo? Višinski: Ne ugovarjam, ker nisem, da morejo biti zadržani obravnavi. Preds.: Sodišče je sklenilo zahtevati prošnjo obtoženca Jagoda in se zadeva o smrti Pješevca prenese na tajno obravnavo.

Jagoda nadaljuje. Jagoda: Ob istem času je bil umor Menžinski. Zanimavam, ali bil imel pri umoru Menžinskega osebo razloge. Za me-

ljal Trockemu denar preko Mirova-Abramova. Višinski: Povejte, obtoženec Jagoda, ali ste v vašem zločinskem delovanju prikrivali menjševike? Jagoda: Na to vprašanje vam ne morem odgovoriti. Višinski: Dovolite mi, da pokažem Jagodi njegovo izpovedbo v II. zvezku list akta 135: "Vprašanje: Vam je pokazan dokument iz materiala LKNZ, v katerem se sporoča o menjševškem centru v inozemstvu in o njegovem aktivnem delovanju v ZSSR". . . Ali se spominjate tega fakta? Jagoda: Da, to vem, samo tukaj vam na to ne morem odgovoriti. Višinski: . . . Na tem dokumentu je v novembru 1935 napisana sledeča resolucija: "To je davno ni več stranka, in se ne izplača, da bi se z njo ukvarnevali". "Odgovor: Da, to resolucijo sem napisal jaz . . ." In dalje vaše pojasnilo: "To je le eden faktor, iz katerih je razvidno, kako sem čuval menjševike poloma in odvrčal od njih udarce, ker so bili v kontaktu z desničarji." Potrjujete to? Jagoda: Da. Višinski: Torej se da iz tega sklepati, da so bili desničarji v kontaktu z menjševiki v nelegalnem zarotniškem delovanju in da ste vi to njihovo nelegalno zarotniško delovanje prikrivali, odvrčali od njih en udarce za drugim. Ali je tako? Jagoda: Moje izpovedba je resnična. Višinski: Potemtakem ste vi v svoji praksi čuvali menjševike poloma. Ali je tako? Jagoda: Je tako. Višinski: Zdaj povejte prosim, kakšno vlogo sta po vaših podatkih igrala obtožena Rikov in Buharin pri umoru Alekseja Maksimoviča Gorgega? Jagoda: Iz Enukidzejevih besed sem vedel, da sta se udeležila presojanja te zadeve.

(Lajze prihodnjic)

Washington, D. C., 4. marca 1942. — Poslaništvo kraljevine Jugoslavije v Združenih državah sporoča sledeče: V zvezi ureditve plač naše trgovske mornarice je kraljevo poslaništvo sprejelo od finančnega ministra dr. J. Šuteja sledečo brzojavko: Načrt o plačah se izdeluje skupaj z drugimi predstavniki zaveznških držav, ki vsi vzajemno prispevajo skupnim vojnim naporom. Prosim, sporočite uradno vsem posadkam, naj takoj nadaljujejo plovbo. Vsa, ki ustavi delo, krši pogodbo in plača naj se mu takoj ustavi, ter zahteva pismena izjava, da noče nadaljevati plovbe. Posadke je treba opozoriti, da bodo v slučaju nadaljnega ustavljanja plovbe odgovarjale po zakonu. — Šutej.

London, 28. februarja (UP) — Moskovski radio je danes sporočil, da so jugoslovanski četniki zavzeli več mest v okolici Sarajeva in izgnali italijanske vojake iz njihovih vojašnic v Crni gori. Italijani so se umaknili iz Podgorice, Cetinja in Bara v bližino albanske meje. Poroča se, da so četniki zavzeli v Bosni sledeča mesta: Fočo Čajniče, Višegrad in Rogatica.

London, 26. februarja (ONAJCO) — Uspehi četniškega bojevanja v Jugoslaviji so se danes najboljši pokazali v besnih člankih beogradskega časopisa, ki opozarja, da bodo Jugoslovani uničeni, če se ne bodo vdali nemškemu gospodstvu. "Novo Vreme," ki je pod nemškim nadzorstvom, trdi: Danes ni več vprašanje, če se bo Srbija napravilo kakor s Poljsko, danes

nastaja vprašanje, če bo ostala ali pa izgubila." Jugoslovanska vlada je dobila poročila, da divjajo hude bitke v bližini Dubrave, drugi četniški oddelki pa so v boju blizu Gline, 30 milj južno od Zagreba.

Srbi, Hrvati in Slovenci, ki se borijo v vrstah vojske generala Mihajlovića uspešno napadajo nemške in italijanske sile. Tajna zveza med oboroženimi silami v domovini in zamejsko vlado kralja Petra II. v Londonu še vedno obstoje.

Bern, 2. marca (NYT) — "The New York Times" poroča iz Berna o posebni nemški strategiji na Balkanu in pravi, da so vprašanje pošiljanja desetih bolgarskih divizij za nadzorstvo v Jugoslaviji začasno odložili, ker Bolgari Nemcem ne morejo dati desetih divizij.

London, 27. februarja (AP) — V zvezi s pomanjkanjem hrane v Evropi in stisko za živež v Jugoslaviji se poroča, da je stanje zelo težko. Nemške zasedne oblasti so zasegale vso hrano, tako da mora kmetsko prebivalstvo v nekaterih krajih prodajati svoje pridelke za nemške marke, kar je najstrašnejše za kmete v Srbiji.

Bern, 27. februarja (UP) — Po poročilih United Press-a iz Evrope o gospodarskem stanju se lakota širi ne samo v Poljski in Grčiji, temveč tudi v Jugoslaviji, nekdanji bogati zemlji. Položaj v Jugoslaviji je podoben grškemu. Nemčija je povsem izpraznila in vzela pod svoje nadzorstvo vse zaloge žita v Banatu, Bački, Hrvatski, Sloveniji in Južni Srbiji. Kdor pozna pravo gospodarsko stanje v Jugoslaviji, mora poročilom United Press-a verjeti. Kraji, ki jih je Nemčija zasedla, so ne le žitni

ca Jugoslavije, temveč tudi žitnica Evrope. Vsi ti kraji so dali dovolj hrane ne samo za potrebe Jugoslavije, temveč tudi za izvoz. Jasno je, da morajo sedaj vsi ti predeli, katerih pridelki so namenjeni samo za Nemčijo, trpeti lakoto. Črna gora, Hercegovina, Dalmacija, deli Bosne, vsa dalmatinska obala in Hrvatsko Primorje, Lika in Krbava niso nikdar pridelovale toliko, da bi bilo samo za nje dovolj. To so kraji Jugoslavije, kjer ni hrane, v katerih pa živi duh odpora. Poiskovalo se je pošiljati hrano v Grčijo. V Jugoslavijo pa ne, kajti hrano je mogoče poslati v Jugoslavijo samo z vojaško pomočjo. Mimo poročil United Press-a in Associated Press-a so še razna druga poročila, ki prav tako trdijo, da je gospodarski položaj v Jugoslaviji silno težak in da se posledice že jasno zapažajo pri zdravstvenem stanju prebivalstva, zlasti v pasivnih krajih, ki so sedaj odsekani od bogatih delov Jugoslavije in počasi mro od lakote.

Angora, 3. marca (UP) — Oseba, ki jo je raztrgala bomba ob napadu na nemškega poslanika v Turčiji, Franza von Pappen-a je bil jugoslovanski slušatelj prava z imenom Omer. Policija je ugotovila, da je Omer prišel v Carigrad pred dvema letoma in se vpisal na vseučilišče. V Angoro je prišel vsega nekoliko tednov pred atentatom v Ataturkovem drevoredu. Von Pappen in njegova žena sta ušla smrti, vendar ju je eksplozija vrgla ob tla. Omera, ki je bil 50 korakov od njiju, pa je bomba, ki jo je skrival pod plaščem, raznesla.

Policija dalje poroča, da je Omer verjetno bil balkanski mohamedanec, vzgojen jugoslovansko. Njegove starše so poklicali iz Sirne, da jih izprašajo.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
922 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDDEC
Glenville 3830

E. 61st St. Garage
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GOSTILNA
Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ZGANJE IN PRIGRIZEK
Endicott 9359

HECKER TAVERN
John Sustaršič in Frank Hribar
1194 E. 71 St.
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj.

J. SIMCIC in J. MARN
priporočata svoj
GAYINN
6933 St. Clair Ave.
kjer imata vsak petek in soboto godbo in ples. Najboljša pijača
Endicott 8811

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE
905 East 185th St.
Mi imamo avto-rač; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

RAZNO
FRANK KURE
General Tinning, Roofing and Furnace Work
Vsem starim in novim odjemalcem se priporočam za naklonjenost. Za vsa dela, spadajoča v našo stroko, se od sedaj naprej obrnite na novi naslov:
16021 Waterloo Rd.
KENmore 7192 J.

PAPIRAR
John Peterka
Paperhanger and Painter
Delo prvovrstno in točno
Se priporočam
1121 East 68th Street
Endicott 0653

V ROKAH VSAKEGA SLOVENCA V AMERIKI BI MORALA BITI . . .



knjiga našega slavnega rojaka
Louis Adamiča:
"Two-Way Passage"
Cena \$2.50
(Po pošti 10c več)

Dobi se v uradu "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
"To je knjiga, ki bi jo moral čitati vsak Amerikanec."
... pravi Eleanor Roosevelt, žena predsednika Zedinjenih držav.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanecu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____


OH, JOY!



What a joy to get relief from a cough due to a cold. Get it with Smith Brothers Cough Drops — the famous drops that contain a special blend of soothing ingredients. Two kinds, Black or Menthol. Only a nickel checks that tickle.

SMITH BROS. COUGH DROPS
BLACK OR MENTHOL — 5¢

If you suffer distress from Monthly FEMALE WEAKNESS



Which Makes You Blue, Cranky NERVOUS—
At such times if you're troubled by cramps, headache, backache, a bloated feeling, nervousness—distress of "irregularities"—due to functional monthly disturbances—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound! It's helped thousands upon thousands of women and girls to go "smiling thru" such "difficult days."

Lydia Pinkham's Compound is one medicine you can buy today—made especially for women—to relieve monthly pain and its tired nervous feelings due to this cause. And in such a sensible way! With nature's own beneficial roots and herbs. No harmful opiates.

Taken regularly—thruout the month—Pinkham's Compound helps build up resistance against such symptoms. Follow label directions. Worth trying!

FOR VICTORY



BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

STANLEY WEYMAN:

Rdeča kokarda

Roman iz Velike revolucije

Veža je bila polna mrkogledih in razburjenih oborožencev; z vnanje strani so jo oblegali drugi, ki so se na vse kriplje trudili, da bi se prerili vanjo. Še malo bi bil počakal, pa bi bil našel stopnice polne ljudi in se ne bi bil mogel nikamor ganiti s strehe. V prvem trenutku me je gneča malone zmečkala ob zidu. Tedajci pa sem opazil nedaleč od sebe enega izmed službnikov in sem ga potegnil za rokav:

"Kje sta gospa in gospodična de Saint-Alais?" sem ga vprašal. "Ali sta se vrnili? Ali sta tu?"

"Ne vem," je dejal, umikaje mi oči.

"Ali sta nemara še v kapelici?"

"Ne vem, gospod," je nestrpno ponovil.

In ker je v tem menda zagledal tistega, ki ga je iskal, me je z brezobzirnostjo strahopetca pahnil od sebe ter izginil med množico.

V hiši je bila taka zmešnjava, tak krik in vik, da nisem vedel, kaj naj storim. Ta je klical Fromenta, oni je zahteval, naj zapro vrata; tu so vpili, da je vse izgubljeno, ondi, da je treba spraviti smodnik iz kleti. Dolgo se nisem mogel rešiti iz gneče, ki me je metala sem ter tja. Le kje so bile ženske? Kje so bile? Pamet mi je ugašala od te negotovosti. Tisti, ki sem jih ustavljal, so se me srdito otrešali in odgovarjali, da ne vedo. Ne Fromenta ne Saint-Alaisa ne drugih poveljnikov ni bilo videti med njimi.

Moje edino upanje je bila Fromentova vrnitev. Toda po minuti jalovega čakanja, ki se mi je zdela dolga kakor stoletje, sem izgubil vso potrpežljivost in sem si s silo utrl pot do vrat, ki so vodila v glavno krilo poslopja.

Tudi tu je vladal strašen nered: med tem, ko so nekateri valili sode s smodnikom iz kleti, so drugi že plenili po hiši. O ženskah ni bilo ne duha ne sluha. Kakor iz uma sem se vzpel po prvih stopnicah v drugo nadstropje ter planil iznova proti dizizini sobi. Vse zaman; vrata so bila še vedno zaklenjena in niti najmanjši glas mi ni odgovoril, ko sem se klicati in razbijati po njih!

Pomislil sem, da je markiza nemara na stregi. Že sem se hotel vzpeti nanjo, a tedajci mi je prišlo na um, da bi utegnil najti na povratku stopnice zabasane; preklinja je nespamet, ki me je bila gnala iz veže, sem se naglo obrnil in stekel v prtiličje, kar so me nesle noge.

Prišel sem baš za časa. Ko sem stopil skozi ena vrata, se je prikazal med drugimi Froment s peščico svojih zvestih, izmed katerih so nekateri nosili zelen trak, barvo vojvode Artoiškega.

Njegova visoka postava je presegala vse druge. Videl sem, da je ranjen; curek krvi mu je tekkel po licu in njegove oči so se bleščale z brezumnim bleskom. Toda bil je miren kakor zmerom; njegova oblast do okoličice je bila še vedno tolikšna, da se je hrup mahoma polegel. Gneča in zmešnjava sta prestali in kakor bi trenil, je bil sleherni na svojem mestu. S konca ulice se je slišalo rjovenje sovražne množice; očitno se je bil Froment umaknil pred to premočjo. Vendar pa je bilo videti, da odločnost že zmaguje nad strahom in da upanje izpodriva obup.

S praga, kačoz z izstreljenim samokresom, ki ga je držal v roki, zdaj sem, zdaj tja, je s kratkimi besedami odredil, naj zadela vrata, ter razposlal svoje ljudi na postojanke. Množica, ki je dotlej napotovala sama sebi, se je razkropila in Froment me je zagledal. Mignil mi je, naj stopim bliže.

Ce je igral vlogo, tedaj mi bodi dovoljeno pripomniti, da jo je igral plemenito. Niti ob tej uri, ko sem že slutil, da je vse izgubljeno, ni izražal njegov o-braz nikakega strahu in v njegovih besedah ni bilo niti senčice komedijanstva.

"Hitite iz hiše," mi je šepnil tiho ter z naglim mahljajem zavrnil vprašanja, s katerimi sem ga hotel obsuti; "evo, skozi tale vrata in skozi stranski izhod ob znojju onih stopnic. Pred cerk-vijo sv. Genoveve najdete kon-nje. Tukaj je vse izgubljeno!" S temi besedami mi je stisnil roko in me porinil proti iz-hodu.

"A gospodična Deniza!" sem vzkliknil. "Ni je v hiši!"

"Kako!" Osuplo me je pogle-dal in obraz se mu je zmačil. "Ali se vam meša? Mar hočete reči, da je odšla?"

"Ni je tu," sem ponovil. "Rekli so mi, da je šla z gospo de Saint-Alais v kapelico, a vrnili se še nista."

"Kaka norišnica!" je vzkliknil in strahovito zaklel. "Bog naj jo čuva!" je ponovil dvakrat zaporedoma.

Pomočal je; nato je srečal moj pogled, ki je moral biti poln groze, in udaril v hripav smeh. "Nu, a končno, kaj za to!" je rekel razburjeno. "Zdaj tičimo vsi v isti vreči! Vedimo se, kakor se spodobiti plemičem. Jaz za svojo osebo sem storil vse, kar sem mogel... Slišite?"

Vzdignil je roko: hiša se je stresla od mušketne salve; nato je kriknil neko povelje. Okna in vrata so bila zadelana s kamenjem, kakršno uporabljajo za tlakovanje cest; v nadomestilo za dnevno svetlobo so bili pri-žgali svetiljske, ki so dajale dolgi, surovo pobeljeni dvorani čudno turobno lice.

THE CALL TO THE COLORS IS A CALL FOR DOLLARS



Dig deep. Strike hard. Our boys need the planes, ships, and guns which your money will help to buy.

Go to your bank, post office, or savings and loan association. Tell them you want to buy Defense Bonds regularly, starting now.

"Bojim se, da Saintalaška že oblegajo v areni," je rekel hladno. "Onadva pa nimata dovolj ljudi, da bi jih postavila na obzidje. Teh prekletih Cevenocov je premnogo za nas. A vaši prijatelji... nu, saj sem slutil: pustili me bodo, da poginem kakor bik v areni. Toda naša smrt bo vsaj krvava."

Občudoval sem njegov pogum — in obenem mi je bilo, kakor da se nekaj izpreminja v meni.

"A Deniza?" sem vzkliknil, obupno ga držec za komolec. "Ali naj jo pustiva, da pogine?"

Okrutno mi je pogledal v obraz.

"Prav imate," je rekel porogljivo. "Pozabil sem bil, da niste naš človek."

"Vsaj eden mora misliti nanjo!" sem vzkliknil, ves iz uma od srda.

In za trenutek me je obšlo, kakor da ga neizmerno sovražim.

Toda njegovo vedenje se je zdajci izpremenilo.

"Prav imate, gospod," je ponovil z drugim glasom. "Idite! Morda je še kaj upanja. Kapelica je pri kapucinih in ti psi so baš tulili okoli samostana, ko smo se mi umikali. Deset jih je na enega... a morda je še kaj upanja. Idite, in če jo najdete in bi se vam posrečilo uiti z njo, ne pozabite Fromenta iz Nimesa."

"Skozi stranski izhod?" sem vprašal.

"Da." Potegnil je iz žepa samokres in mi ga dal v roko. "Idite, tudi zame je čas, da grem po svojem poslu. Z Bogom, gospod, veliko sreče... Vas, psi,

pa še naučim lajanja!" je trpko dodal, obračaje se k nezavedni množici. "Bik še stoji na nogah in bo povallil v praš še nekaterga izmed vas, preden bo borba končana!"

STIRIINDVAJSETO POGlavJE.

Zlati vek.

Ko je izrekel te besede, me je porinil proti vratom, ki so vodila v notranjo vežo in k stranskemu izhodu. Vedel sem, da lahko pomeni vsak trenutek zamude moje pogubo, in niti na um mi ni prišlo, da bi se bil obotavljal. Vzlic temu pa je malo manjkalo, da nisem prišel prepozno. Pred stranskimi vrati je že stal eden izmed braniteljev in porival zapa za zapa; hom; moral sem mu nastaviti samokres na uho, da mi je odprl.

Hvala Bogu, tesna uličica, na katero so se odpirala vrata, je bila še prazna. Mož me je porinil venkaj in viknil za menoj: "Na levo!"

Oslapljen po bleščečem solncu sem zavil v naznačeno smer; slišal sem še, kako so se vrata neutegoma zaloputnila za menoj in kako so zarožljale verige in zapahi.

Hiše na levi in desni so ubijale hrup množice in pokaanje strel; ko pa sem stopal dalje stiskaje v roki samokres, ki mi ga je bil dal Froment, se je vzdignil za mojim hrbtom nov trušč, po katerem sem uganil, da so napadalcu vdrli v uličico z nasprotnega konca in da bi bil prišel prepozno, če bi bil le količ-kaj odlašal.

Moj sedanji položaj je bil pre-je obupen nego tolažilen. Tujee brez spremstva, brez klobuka in vobče brez vsakega znaka, sem za vsakim ovinkom utegnil pa-pasti v roke te ali one stranke, in kakorkoli bi bil naletel, povsod mi je pretila smrt. Pomislil sem, da je kapucinska kapelica naj-brže tista cerkev, kamor me je bila peljala gospa Catinotova; in prva skrb mi je bila, da bi prišel v glavno ulico, ki je vodi-la v tisto smer. Po mnogih blod-njah in zablodah sem dospel na majhno, mrko dvorišče, ki ni imelo nikakega vidnega izhoda. Za trenutek sem se v neodloč-nosti ustavil, ves obupan ob mi-sli, da je med tem, ko jaz okle-vam, kocka morda že pala in da sta ženski, ki ju iščem, nemara izgubljeni, ker jima ne morem priskočiti na pomoč.

Že sem se hotel vrniti vzlic tolpi upornikov, ki sem jo slišal za seboj, ko sem zdajci zagledal v prtiličju ene izmed hiš, ki so obdajale dvorišče, odprto okno. Ta pogled me je navdal z novim pogumom. Hiša je morala imeti izhod na ulico. Kakor bi trenil, sem bil pri oknu, prijel se za okvir, zavihtil se na ono stran, spotaknil se ob nizek stolec in telebnil po tleh.

Pobral sem se brez velike ne-zgode, a v tem mi je udaril na uho oster ženski vzkrik; ko sem se ozrl, sem zagledal mlado de-kle, ki se je v očitnem strahu stiskalo k vratom. Za Boga sem jo jel zaklinjati, naj molči.

"Kje so vrata na ulico?" sem vzkliknil. "Pokažite mi jih in bodite uverjeni, da vam nočem

Fantje in moške!

V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari. *Izdajemo obleko po meri.*

JOHN MOČNIK

772 East 185th St.

Proda se

hišo za 2 družini; garaže in velika lota. — Nahaja se na 7501 Cornelia Ave. — Poizve se pa pri P. P. MULIOLIS, 6606 Superior Ave.

Veliko, čisto

sobo se odda v najem enemu ali dvema fantoma; tudi s pranjem. — Vpraša se na 563 E. 103rd St., Glenville 9812.

ŽE DRUGI TENEN

se kaže dva ruska vojna filma "GENERAL SUROV" in "OBRAMBA MOSKVE" PENN SQUARE GLEDIŠČE EUCLID—E. 55th —Pozna slika vsako soboto večer—



A. MALNAR
Cement Work
1001 E. 74 St.
ENdicott 4371

žalega." "Kdo ste?" je jeknila. Široko je strmelala vame, ne da bi se prestala odmikati.

"Smrti vam božje, kaj vam je to mar?" sem srdito odvrnil. "Vrata, ženska! Kje so vrata na ulico?"

Tako govoreč sem stopil proti njej; strah pred menoj jo je osvestil. Odprla je vrata, ki so bila za njo, ter molče pokazala na hodnik. Planil sem vanj, ves srečen nad svojim uspehom, toda še preden sem utegnil od-pahnniti hišna vrata, ki sem jih

Velikanoč je tu!

ALI JE VAŠA OBLEKA ALI SUKNJA ČISTA?

Vaše boljše obleke potrebujejo dobro čiščenje, ako želite, da bodo izgledale kot nove.

Prva slovenska čistilnica v Ameriki v sredi slovenske naselbine, ki sedaj obhaja eno in trideseto obletnico, se vam priporoča.

Prihranite si 20 odstotkov, ako sami prinesete. Pridemo tudi na vaš dom iskat.

Telefon HEnd. 7123

Mervar's Dry Clean- ing Plant Inc.

(Ustanovljena 1911)

5372 St. Clair Ave.
7801 Wade Park Ave.

POSEBNOSTI

- Teletina za pohat 29c
- Goveja pečenka 27c
- Mleko, vsake vrste, 6 kant 49c
- Najboljše Pink Salmon, 2 kanti 43c
- Diamond orehi, (jederca), 2 funta \$1.05

- Family moka, 24½ funtov 83c
 - Čista mast, 2 funta 29c
 - Cottage sir, 2 funta 23c
 - Pisan fižol, 9 funtov 99c
 - Telečja pečenka 27c
- V naši trgovini imamo še mnogo drugih stvari po nizkih cenah

LOUIS OSWALD

17205 Grovewood Ave.

PROGRAM SLIK

Tu sledi program za dve sli-kovni predstavi, ki se vršite, ena danes v petek, to je v Delavskem domu na Water-loo Rd., druga iste vsebine program pa se vrši v torek prihodnji teden, 31. marca v Društvenemu domu na Recher Ave.

Slike bodo kazane po sledečem redu:

- Mladinski zbori in Land of In-cas iz 16. stoletja.
- Kako se Amerika pripravlja na vojno.
- Vojna na Grškem z Nemci.
- Vojna na Ruskem z Nemci.
- Zadnja slika je nova ter je ravno dospela.
- Zatem vidimo vse kraje sv. dežele.
- Nato Pasijon združen s križevim potom.
- Končno pa velikonočno procesi-jo na Vrhniki.
- Vse slike bodo imele pri-merno glasbo.
- Začetek je ob 8 uri; vstopnina je 10c.
- Preostanek gre za Rdeči križ Slike so času primerne.
- Prireja jih Grdinovo trgovsko podjetje za odjemalce in prijatelje!

zagledal pred seboj, se je pri-zala iz nasprotne sobe ženska, ki je s prestrašeno vriskom zvila roke proti

DEKORIRAMO

vaše sobe po najnižjih cenah. Scenerija, napisi itd.

A. PLUTH

21101 Recher Ave.
IVanhoe 2261 M.

POPOLNA ZALOGA trebušnih pasov, elastičnih pasov za kilo. Izvršujemo zdravilne recepte točno in zanesljivo. Dopolnimo na dom kamorkoli.

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. Slovenska

Prijatelj's Lekarstva

St. Clair Ave. vogal E. 68th Prescription specialists Zastojni pripeljemo na ENdicott 4212

ZAVAROVALNINA

za hiše, pohoštvo in avtomobile vam preskrbi MIHALJEVIČ BROS. 6424 St. Clair Ave. Zavarovalnina na pohoštvo vsoto \$1000 vas stane le za tri leta.

Zavarovalnina

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave. Pokličite: ENdicott 0718

VELIKA ZALOGA

finih svilenih oblek za žene, dekleta in mlade smo pravkar dobili. Vsakovrstne barve in izbbero.

Ravnatoko imamo lepe mladanske suknje, k vam bodo pristojale boljše.

Tudi druge potrebščine žene, dekleta in otrok brite v naši trgovini vedno zmernih cenah. Za moške imamo v fine srajce, kravate, ce, itd. Kadar potreb-kako blago ali potreb-za hišo, obiščete našo no, kjer boste gotovo kar želite. Postrežba in zadovoljiva.

Se priporočamo

Anton Anzlo Vogal E. 62. ceste in Clair Ave.

Personal State Tax

Vsi trgovci in privatniki imajo kakršnekoli delnice (stock shares), ki dajejo dividende, morajo žiti pole za osebni državni vek, ne kasneje kot 31. 1942. Za nadaljno posvetovanje informacije, obiščite znanega davčnega eksperta Mr. Marian Mihaljevič 6424 St. Clair Ave. Urad je odprt ob večerih 7. ure.

Let Your Answer to Bombs Be—BONDS!



We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. It does!



LESS RUBBER per passenger . . .

BUS ALI PRIVATNI AVTO?

En funt gumija na busu cleveland-ske železnice nudi transportacijo več kot osemkrat tolikšnemu številu ljudi kot pa ga nudi na privatnem avtu.

THE CLEVELAND RAILWAY COMPANY

KEGLJAŠKI "TEAM" Naprednih Slovenk št. 137 S. N. P. J. priredi

PLES

V SOBOTO, 28. MARCA

v SLOV. NARODNEM DORU — LOUIS TREBAR ORKESTER Vstopnina 40c